

ערעור פלילי מס' 186/55

ויקטור מיזאן נגד היועץ המשפטי לממשלה

בבית-המשפט העליון בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
[17.4.56, 6.6.56, 23.7.56, 24.7.56, 28.11.56, 29.11.56, 31.5.57]

לפני השופטים אגרנט, זילברג, גויטיין, ברנזון, ויתקון

פקודת החוק הפלילי, 1936 [תוס"א 652, ע' 263], סעיפים 14, 11, 314 (ד) — פקודת העדות [הא"י, סדק נד], סעיף 9 — חוק לטיפול בחולי נפש, תשס"ו-1955 [סה"ח 187, ע' 121].
רצח — מחלת נפש שמחמתה אין הנאשם יכול לעמוד בפני הרחף (irresistible impulse) שהניעו לבצע את העבירה — הודאת שנמסרו בשעה שהנאשם לא היה שפוי בועתו.
הודאתו של חולה-נפש אינן מסולות כראיה על-פי ההוראות שבסעיף 9 לפקודת העדות — הודאת חולה-נפש כשרה, לכשעצמה, להתקבל כראיה, והשאלה המתעוררת לגבי הודאה כזאת אינה אלא שאלת המשקל שיש ליחס לה בכוא העת לשקול את ערכה — הודאתו של חולה-נפש עלולה לעורר ספק ביחס למאומנותה, ולכן חייב בית-המשפט להתחמס אליה בהירות — דינה של הודאה כזאת כדן הודאתו של שיכור — גם לפי תורת התקדים המחייב אין ליחס כוח מחייב לדעה של רוב השופטים במשפט מסוים, כשהפסק הסופי לא היה מבוסס על דעה זו — אדם פטור מאחריות פלילית, על-פי סעיף 11 לפקודת החוק הפלילי, אם עקב מחלת הנפש שלו אין ביכולתו לעמוד בפני הרחף — בארץ אין הכרח למצוא את התשובה לסענת טריידדעת במסגרת סעיף 14 לפקודה הנ"ל בלבד.

פסקי-דין ישראלים שאוּכרו:

[1] ע"פ 118/53 — זלמן מנדלברוט נגד היועץ המשפטי לממשלת ישראל ו-ערעור נגדי: פסקי-דין, כרך י, תשמ"ז/תשי"ד-1956, ע' 281; פסקים, כרך כב, תשמ"ד-1956, ע' 225.

פסקי-דין של בתי-המשפט המחוזיים הישראלים שאוּכרו:

[2] פגעים חמורים 3/54, תל-אביב — היועץ המשפטי נגד ויקטור מיזאן, פסקים מחוזיים, כרך יא, תשמ"ז-1955, ע' 140.

השופט ויתקון

פסקי-דין אנגליים שאזכרו:

- [3] *R. V. Spilsbury*; (1835), 173 E.R. 82.
- [4] *R. v. Samuel Hill*; (1851), 90 R.R. 822.
- [5] *Daniel M'Nagthen's Case*; (1843), 8 E.R. 718.

א

פסקי-דין אוסטרליים שאזכרו:

- [6] *Sinclair v. R.*; (1947), 73 C.L.R. 316.

ב

פסקי-דין דרום-אפריקניים שאזכרו:

- [7] *R. v. Rimmer*; (1954), (1) S.A. 469.
- [8] *Fellner v. Minister of the Interior*; (1954), (4) S.A. 523 (A.D.).

ג

פסקי-דין אמריקניים שאזכרו:

- [9] *Cardoza Bell v. United States*; (1931), 47 F.(2d) 438.

ד

ערעור על פסקי-דינו של בית-המשפט המחוזי, תל אביב-יפו (מ. קנת, נשיא-חורג, והשופטים י. זונדלביץ, א. י. מני), מיום 27.6.55, ב"חיק פשעים חמורים 3/54, לפיו הורשע המערער בעבירה לפי סעיף 214 (ד) לפקודת החוק הפלילי, 1936, ונידון למאסר עולם. הערעור נתקבל ברוב דעות, כנגד דעותיהם החולקות של השופטים זילברג, גרייטין.

הייק — בשם המערער: גב' בן-פורת — בשם המשיב

ה

פסק-דין

השופט ויתקון: המערער הואשם בבית-המשפט המחוזי ברצח הילדה רחל לויק. נמצא אשם ונידון למאסר עולם. בשעת המעשה היה המערער חולה-נפש, אולם לדעת השופטים המלומדים אין הוא פטור מחמת מחלתו מאחריות פלילית על-פי סעיף 14 לפקודת החוק הפלילי, 1936. בבית-המשפט המחוזי הכחיש המערער שהוא עשה את המעשה בו הואשם, ובין הראיות החשובות ביותר, שהובאו להוכחת אשמתו, היו מספר הודאות שמסר לרופאים ולחוקרי משטרה בזמן שהיה חולה. בערעור שלפנינו טען בא-כוח המערער בעיקר שלוש טענות. ראשית, הוא טען שבית-המשפט המחוזי לא היה רשאי לקבל את ההודאות, שנמסרו על-ידי מרשו בשעה שלא היה שפוי בדעתו. שנית, אפילו נתקבלו ההודאות כדין, אין לייחס להן משקל כלשהו, ולכן, הואיל ולטענתו לא הובאו נגדו ראיות אחרות של ממש, לא הוכחה האשמה מעל לכל ספק סביר. שלישית, טען בא-כוח המערער — ולטענתו זו

השופט ויתקון

הצטרפה גם באת-כוח היועץ המשפטי — כי אין אדם נושא באחריות פלילית, אם עקב מחלת-נפשו לא היה בכוחו לעמוד בפני הדחף (Irresistible impulse), שהשתלט עליו והניע אותו לבצע את העבירה. כזכור עמדה השאלה האחרונה לדין במשפט מנדלברוט נגד היועץ המשפטי, ע"פ 118/53, (1), ונחלקו דעות השופטים, ובגלל השיבות השאלה החליט בית-המשפט הזה, אחרי הישיבה השניה, להמשיך בבירור הערעור בהרכב של המישה שופטים.

נדון תחילה בשאלת ההודאות, שהיא חלק מהשאלה הרחבה יותר, אם הוכח שהמערער עשה את מעשה הרצח. נימוקיו של בית-המשפט המחוזי לקבל את ההודאות כראיה כשרה נגד המערער — בנתון לשקילת משקלן הראייתי — כלולים בהחלטתו מיום 9.3.55, שפורסמה ב"פסקים" מחוזיים, כרך י"א ע' 140, (2). בהחלטה זו תיאר בית-המשפט בבחירות רבה את מצבו של המערער בשלבים מסויימים במשך התקופה, אחרי שהוכנס לבית-החולים לחולי-רוח, ועל תיאור זה ועל הנימוקים לקבלת ההודאות חזר בפסק-דינו ביתר הרחבה, ומכיון שאני סבור שאין כל פגם בממצאים העובדתיים האלה ושגם מסקנותיו המשפטיות של בית-המשפט המחוזי בדין יסודן, מסתפק אני במספר הערות קצרות.

בצדק ציין בית-המשפט המחוזי בהחלטתו הנ"ל, כי הודאותיו של חולה-נפש אינן פסור לזת כראיה על-פי ההוראה שבסעיף 9 לפקודת העדות (ת"א"י, פרק נד), הודאתו של חולה-נפש עלולה לעורר ספק ביחס למהימנותה, ולכן חייב בית-המשפט להתייחס אליה ביתר זהירות. לשון אחר, ההודאה לכשעצמה כשרה להתקבל כראיה, והשאלה המתעוררת לגבי הודאה כזאת אינה אלא שאלת המשקל, שיש לייחס לה בבוא העת לשקול את ערכה. הסברה שהודאה כזאת פסולה כראיה מניה וביה, מקורה בהשקפה, שהנאשם זכאי לנהל את הגנתו בשעת הקירתו ובמהלך ההליכים המשפטיים כאדם בעל רציה חפשית, רוצה — ימסור הודאה, רוצה — יבחר בשתיקה. אין חובתו לסייע בידי הקטיגוריה לגלות את אשמתו. מכאן הטענה, שפגיעה היא בזכותו הטבעית של אדם — ובאמריקה אף בזכותו הקונסטית-טוציונלית לפי התיקון החמישי — להשתמש נגדו בהודאה שנמסרה על-ידיו שעה שלא היה בעל רציה חפשית ולא היה בכוחו לבחור בדרך השתיקה או ההכחשה. ויכוח זה נתעורר בזמן האחרון בכמה ארצות בעיקר בקשר להודאות, שנמסרו על-ידי נאשמים בהשפעת אמצעים פסיכולוגיים, סממנים, נרקו-אנליזה ומבחני-אמת אחרים (lie-detector-tests), שתוצאתם לשבור את התנגדותו ההכרתית של אדם ולהכריחו לגלות את הטמון בתת-הכרתו (ראה את המאמר של Silving על Testing of the Unconscious in Criminal Cases ב" Harvard L.R. כרך 69 (1956), ע' 683), אלה — הסבורים שאסור להשתמש בהודאה שנתקבלה כתוצאה מאמצעים כאלה (אפילו התמסר הנאשם למבחן מרצונו החפשי) — ואין אני נוקט כאן עמדה בשאלה זו השנויה במחלוקת — ייתכן שבעיניהם גם הודאתו של חולה-נפש פסולה כראיה נגדו, מכיון שאף היא לא נמסרה לחוקר או לבית-המשפט על-ידי אדם בעל רציה חפשית.

השופט ד"תקון

ברם, לא מצאתי אסמכתה לכך, שכשרות הודאתו של חולה-נפש תיבחן לפי טעמים כאלה, שמקומם בפילוסופיה המשפטית ובהשקפתנו על תכלית המשפט הפלילי. המבחן הוא, כאמור, מבחן המהימנות, ובוה אין הודאתו של חולה-נפש חורגת ממסגרת הפרשה הכללית הדנה בהודאות. כלל הוא שהודאה מתקבלת כראיה כשרה אלא אם היא נמסרה בלחץ איומים או הבטחות. הנימוק היחידי לפסילת הודאות בלתי-חפשיות כאלה הוא שאין לסמוך על מהימנותן: (Phipson על ראיות, מהדורה השיעית, ע' 167), Wigmore בספרו מהדורה שלישית, §§ 822-823, מדגיש שזהו הטעם היחידי לפסילת הודאות "מעושות" ושאין לערבב טעם זה עם הטעמים שבהם נעוצה זכותו של אדם שלא למסור עדות המפליה אותו. ראיה לכך שחיסר מהימנותה הוא הנימוק היחידי לפסול הודאה שלא נמסרה מתוך רצון חפשי להודות באשמה. אפשר למצוא בעובדה, שאין פוסלים הודאה שנתקבלה מפי חשוד בעבירה על-ידי תחבולה או אפילו מעשה מרמה: Wigmore, R. v. Spilsbury; (1835), 47 ע' ב" (3), 1952 Roscoe, Criminal Evidence; § 841, ע' 47 ב" (3), R. v. Spilsbury; (1835). נתקבלה הודאתו של שיכור, ולא זו בלבד שהיא נתקבלה על אף היותו שיכור, אלא גם למרות העובדה שהשוטר עצמו סיפק לשיכור את המשקה, בכדי שישתכר וימסור לו הודאה.

אכן, השאלה היא אם הודאתו של חולה-נפש פסולה מניה וביה בגלל מהימנותה המפוקפקת, כמו הודאה שנתקבלה בלחץ איומים או הבטחות, או אם אפשר לקבלה כראיה כשרה, אם בית-המשפט משוכנע בכך, שבמקרה הנדון לפניו מסר החולה דברי אמת. על שאלה זו עונה אני, כמו שענה בית-המשפט המחוזי, שאם בית-המשפט סבור, שהנאשם מסר בהודאתו דברי אמת למרות מחלתו, יקבלה כראיה כשרה. דינה של הודאה כזאת כדין הודאתו של שיכור. הודאתו של זה כשרה להתקבל כראיה, כפי שהחלט באנגליה, ב" (3), R. v. Spilsbury; (1835) הנזכר לעיל, באמריקה ב" (9), Cardoza Bell v. U.S.; (1931) ובדרום-אפריקה בפסק-הדין שניתן ב" (7), R. v. Rimmer; (1954) ושהענתק הימנו הומצא לנו על-ידי בא"כוח היועץ המשפטי, כן מסתמך אני על דברי Wigmore, שם, § 841. הוא הדין בעדותו של חולה-רוח: (4), R. v. Hill; (1851). בעיה זו נדונה בבחירות רבה בפסק-דין אוסטרלי: (6), Sinclair v. R.; (1946) וראה גם Wigmore, שם § 841. מאסמכתאות אלו למדים אנו שאין הודאתו של חולה-רוח פסולה מעיקרה, אלא שיש לבחון בכל ומקרה על סמך הנסיבות, אם ובאיו מידה אפשר לסמוך על כך שהיא משקפת את האמת. לשון אחר, השאלה אינה שאלת כשרות ההודאה, כי אם שאלת משקלה וערכה הראיתי. במקרה דנן נמסרו הודאותיו של המערער, כולן כאחת, לידי רופאים בקיאים ומנוסים בטיפול בחולי-נפש או בנוכחותם, ורופאים אלה העידו לפני בית-המשפט המחוזי וחיוו את דעתם המומחית, שיש לסמוך על עיקר הדברים שנמסרו על-ידי המערער בהודאותיו. לא מצאנו פגם במסקנה, אליה הגיע בית-המשפט בהסתמכו על עדויות אלו, שיש אמת בהודאות המערער. גדולה מזו, השופטים המלומדים התייחסו להודאות המערער בכל הזהירות הדרושה ואמרו בפירושו, שלא היו מוצאים אותו אשם על סמך הודאותיו בלבד, אלמלא היו לפנייהם ראיות אחרות ובלתי-תלויות, שלא השאירו ספק בלבם באמיתות ההודאות.

השופט ויתקון

כאן יש להזכיר בראש ובראשונה את הביקור במקום הפשע. ושוב אין ברצוני לחזור על הדברים המפורטים שנאמרו בנדון זה בפסק-דינו של בית-המשפט המחוזי. מסכים אני למסקנה שאליה הגיעו השופטים, דהיינו, שנסיבות הביקור מראות בעליל שהודאתו של המערער לא היתה בדויה מלבד, פרי המיונו החולני, אלא תיאור של מעשה שהיה, כפי שהיה ידוע לו ולו בלבד. בא-כוח המערער השיג את השגותיו על עצם הביקור הזה, לטענתו, גם בשעת הביקור השפיעו על המערער הרופאים וקצין המשטרה, אילצוהו והד-ריכוהו למחוז הפצם. אך זוהי טענה שכבר נדונה בבית-המשפט המחוזי ונדחתה. נסיבות הביקור תוארו לשופטים המלומדים על-ידי עדים מהימנים, והם סברו שרצונו וידיעתו של המערער הם שהולכוהו למקום הפשע ולא השפעת מלוויו. זוהי קביעה עובדתית, שאין אני רואה כל מקום להתערב בה.

ענין המפתח השווידי, שנמצא במקום הפשע ושהיה דומה לכלי, שהמערער נהג לקחת עמו ממקום עבודתו הביתה — אף ענין זה חיזק במידת מה את בית-המשפט המחוזי בדעתו, שהמערער הוא שרצה את הילדה. בצדק לא ייחס בית-המשפט לענין זה חשיבות מופרזת, אך בכל אופן אין לפרש את פרשת המפתח כראיה לטובת המערער, כפי שביקש לעשות סניגורו.

ולבסוף בפרק זה של הפסק — ענין השערות שנמצאו על גופה של הילדה, היו אלה שערות-בושת, והקטיגוריה הודתה בכך, שהשערות לא היו דומות לשערותיו של המערער. בית-המשפט המחוזי לא התעלם מן הפרט הזה, אך לא היה מוכן להסיק ממנו שהפשע בוצע על-ידי אדם אחר, שהמגע בינו ובין הילדה השאיר על גופה את השערות. אמת הדבר, לא מן הנמנע הוא שהשערות לא היו שערותיו של המערער, ואם כן, לא הוסבר כיצד הגיעו אל גופה, אין תימה איפוא שבא-כוח המערער הדגיש את הדבר וביקש להסיק ממנו, שאשמת המערער לא הוכחה מעל לכל ספק. אך כמו בית-המשפט המחוזי גם אני סבור שלא די בהעדר הוכחה חיובית בדבר מקור השערות כדי לערער את משקל הראיות האחרות, שהניעו את בית-המשפט למצוא את המערער אשם. אם השערות לא באו מהמערער, אפטר שבאו ממקור אחר ולא דוקא מאדם אחר, שאנס ורצח את הילדה, התוצאה מכל הנ"ל היא שאין מקום להתערב במסקנת בית-המשפט המחוזי, שהמערער הוא שהרג את הילדה.

ומכאן לשאלה, אם מחלת נפשו של המערער עשויה לפטרו מאחריות פלילית למעשהו. בית-המשפט המחוזי קבע שמחלה זו לא השפיעה על יכלתו להבין, מה עשה, או לדעת שאסור היה לו לעשות את אשר עשה, כנאמר בסעיף 14 לפקודת החוק הפלילי, 1936, ואין חולק על קביעה זו. מאידך גיסא, מצא בית-המשפט המחוזי על סמך עדויות המומחים הרפואיים — ואף ממצא זה אינו שנוי במחלוקת — שבשעת המעשה פעל המערער מתוך דחף, שעקב מחלתו לא היה בכוחו לעמוד בפניו. השאלה היא אם בנסיבות אלו, שאינן נופלות לגדר הסעיף 14, בכל זאת פטור המערער מאחריות פלילית על-פי סעיף 11 לפקודת החוק הפלילי על סמך העובדה שעשה את אשר עשה שלא מתוך רציה.

השופט זיתקון

כאמור לעיל, בשאלה זו דן בית-המשפט העליון במשפט מנדלברוט נגד היועץ המשפטי, ע"פ 9/53, 118/53 (1), והדעות היו מחולקות. חברי השופט אגרנט סבר כי מעשה שנעשה מתוך דחף, שמחמת מחלתו אין הנאשם יכול לעמוד בפניו, אין הוא אחראי למעשהו זה לפי החוק הפלילי, ואילו חברי השופטים זילברג ורגויטיין נקטו עמדה נוגדת וסברו שמחלת-נפש, שאינה פוטרת את הנאשם מאחריות פלילית על-פי סעיף 14, אין בה כדי לפטרו מאחריות פלילית על-פי סעיף 11. אך אף-על-פי שכל סבר הרוב באותו ערעור, לא נמצא הנאשם אשם, כי אם זוכה מהאשמה, מכיון שהשופט זילברג היה סבור שאותו נאשם סבל ממחלת-נפש (פרנויה) שמנעה ממנו היכולת להבין ולדעת, מה עשה או שאסור היה לו לעשות את אשר עשה. יוצא איפוא מדבריו של השופט זילברג, בהם חלק על דעת השופט אגרנט, לא היו בסיס למסקנה, אליה הגיע בסופו של דבר, ומכאן, שאותה דעה, שהיתה דעת הרוב בדבר האחריות הפלילית, לא שימשה יסוד להחלטתו הסופית של בית-המשפט באותו ערעור. ונראה לי שגם לפי דקדוקי תורת התקדים המחייב אין לייחס כוח מחייב לדעת הרוב שב-משפט מנדלברוט, ע"פ 9/53, 118/53 (1). מאחר שהפסק הסופי לא היה מבוסס על דעה זו, (ראה את הפסק הדרום-אפריקאי *Fellner v. Minister of the Interior*; (8), (1954) בו אמר השופט גרינברג: "מטרת החקירה היא לברר מה היה ה-*ratio decidendi* ולא מה היו דעות השופטים, ככל שדעותיהם ראויים לתשומת הלב"; ו-השופט הקסטר אמר באותו משפט: "ברור הדבר שבהשתמשנו בעקרון של *stare decisis* רואים אנו כמחייבת רק את ה-*ratio decidendi* של בית-המשפט ולא את ה-*rationes decidendi* של חבריו האינדיבידואליים של בית-המשפט") מכיון שכל מוטל עלינו לבדוק מחדש את השאלה החשובה הזאת. הרבה שקלתי בענין וקשה לי לנקוט עמדה לגבי דעות השופטים שישבו לדין באותו ערעור ומיצו את הבעיה עד תומה. אך בסופו של דבר החלטתי להצטרף לדעת חברי השופט אגרנט.

כידוע, סעיף 14 לפקודת החוק הפלילי, 1936, קובע מבחן לשחרור אדם מאחריות פלילית עקב מחלת נפשו. מבחן זה מבוסס על הכללים הידועים באנגליה בשם "כללי מקנאונטון" (51), (McNaughten). חברי השופטים אגרנט וזילברג שניהם סבורים — וגם השופט גויטיין לא הסתייג מדעתם — שכללים אלה אינם עומדים עוד בבקורת המדע הרפואי שבימינו. תמימי-דעים הם שרצוי להרחיב את המבחן כדי שיכלול לא רק הפרעות הפוגעות ביכולתו השכלית של אדם לדעת ולהעריך את טיב מעשהו, אם טוב הוא אם רע, אלא גם הפרעות במערכת האימוציאנלית המונעות בעדו מלעמוד בפני הדחף המניע אותו לבצע את המעשה. מצטרף אני ללא היסוס לדעה זו המקובלת כיום בעולם המתקדם. אך השאלה היא, אם ניתן להרחיב את המבחן האמור במסגרת החוק הקיים בארצנו או אם עדין הוא למחוקק לענות בו. בשאלה זו נחלקו הדעות במשפט מנדלברוט, ע"פ 9/53, 118/53 (1). השופט אגרנט ראה דרך לפניו להרחיב את המבחן על-פי הדין הקיים; לדעתו, שטור אדם מאחריות פלילית על-פי סעיף 11 לפקודת החוק הפלילי, אם עקב מחלת נפשו אין ביכולתו לעמוד בפני הדחף, ואילו השופטים זילברג ורגויטיין הביעו את הדעה, שמחלת-נפש, שאינה משחררת אדם מאחריות פלילית במסגרת התוראת שבסעיף 14, אף סעיף 11 אינו יכול לפטרו מאחריות זו.

השופטים: זילברג, גויטיין

בשאלה זו מצטרף אני לדעת חברי השופט אגרנט. אין אני רואה טעם לחזור על נימוקיו המפורטים והממצים. נימוקים אלה נראים לי כמשכנעים ואני מקבלם במלואם. עיקר הבעיה הוא אם סעיף 14, כפי שהוא נוסח על-ידי המחוקק הארץ-ישראלי, ממצה את כל המקרים שבהם פטור אדם מאחריות פלילית מחמת טירוף-דעת, או אם נשאר עוד מקום לשחרור כזה לפי הוראות אחרות של החוק הפלילי במקרה שטירוף-הדעת אינו יכול לשמש הגנה במסגרת הסעיף 14. יהא אשר יהיה הדין באנגליה — ואף שם לא כולם סבורים שכללי מקנוטן, (5), ממצים את הפרשה עד תומה — נראה לי שכאן בארץ אין הכרח למצוא את התשובה לטענת טירוף-דעת במסגרת הסעיף 14 בלבד. הרי יש הבדל בין המצב באנגליה לבין המצב אצלנו. בעוד שכללי מקנוטן, (5), המקוריים נקבעו לשם מטרה ברורה להסדיר באופן ממצה את ענין טירוף-הדעת כהגנה בדיני עונשין, כנאמר בדברי הפתיחה שלהם: „כדי לבסס הגנה של טירוף-דעת“ (במקור: to establish a defence of insanity) אין למצוא מלים כאלו בסעיף 14 שלנו. יוצא איפוא שסעיף 14 אינו אלא הוראה אחת בין יתר ההוראות הכוללות עילות לשחרור אדם מאחריות פלילית. הסעיף דן בתופעה אחת של עבריינות שמקורה מחלת-נפש, ואין צורך להסיק מלשונו של הסעיף שתופעות אחרות, שאף הן תוצאה של מחלת-נפש, אינן עשויות לשמש הגנה לנאשם לפי הוראה אחרת של החוק, דהיינו, ההוראה הכללית שבסעיף 11 המשחררת אדם שפעל בלא רציה. משום כך נראית לי הדרך, שבה הלך השופט אגרנט במשפט מנדל-ברוט, ע"פ 118/53, (1), ואני מציע ללכת בה גם במשפט הזה.

השופט אגרנט: אני מסכים.

השופט ברנזון: אני מסכים.

השופט זילברג: קראתי את פסק-דינו של חברי הנכבד, השופט ויתקון.

אשר לשאלת אחריותו הפלילית של אדם בעד מעשה שנעשה על-ידו מתוך „יצר-לאור-בר-כבוש“ (irresistible impulse), כבר מלתי אמורה ב-ע"פ 118/53, מנדל-ברוט, (1). עדיין סבור אני, כי המשפט הקיים בארץ אינו מכיר פטור שכזה.

הוכח למעלה מכל ספק, כי המערער הוא שרצח את הילדה.

לפיכך סבור אני, כי מן הראוי היה לדחות את הערעור.

השופט גויטיין: המערער טען טענה אחת בלבד בבית-המשפט שלמטה, וטענה זו — המשמשת עתה כנימוק-ערעור יחיד היא, שהמערער לא היה בזמן המעשה במקום המעשה.

השופט ג'וסיין

2. בכל הכבוד לחברי השופט ויתקון, דעתי היא שאין לקבל הודעות שניתנו עליידי חולה-נפש בבית חולי-נפש ובזמן הטיפול – היינו בתקופה שלפני מתן הזריקות ולאחריהן. ואפילו ניתן היה לקבלן – אין להן כל ערך במקרה כשלנו כשכל הודעה סותרת את חברתה סתירה גמורה. אולם, היתה עדות מספקת, מלבד ההודעות הנ"ל – להרשיע את המערער.

א

3. אציין, אמנם שלא לצורך ערעור זה דוקא, שלא ראיתי לשנות את דעתי המובעת במשפט, ע"פ 118/53, מנדלברוט, (1), – על תחולת סעיף 14 לפקודת החוק הפלילי, 1936, על כל המקרים של חוסר שפיות-דעת. אין לסעיף 11 לפקודה הנ"ל כל מקום בדין על הבעיה הזאת ויהא גון מחלת הנפש אשר יהא. אך, גם קבלת עמדתו של חברי השופט אגרנט באותו משפט לא תועיל במקרה שלפנינו, כיון שאין בו כל עובדה המצביעה על כך שהרצח הוא תוצאת דחף פנימי שהנאשם לא יכול היה לעמוד כנגדו ולהתגבר עליו.

ב

4. לא אחזה דעה בכל אותן בעיות אחרות שהברי השופט ויתקון דן בהן, כיון שסבורני, לאור האמור בפיסקה 1 לפסק-דיני זה, שאינן מתעוררות בערעור הזה.

ג

אני מצדי הייתי דוחה את הערעור.

לפיכך הוחלט, ברוב דעות, לקבל את הערעור, לבטל את ההרשעה ואת גזר-הדין ולקבוע שהמערער אינו בר-עונשין מחמת היותו סובל ממחלת-נפש בשעת המעשה.

ד

אנו מצווים איפוא שהמערער יאושפו ב"בית-חולים" כמשמעותו בחוק לטיפול בחולי-נפש, תשט"ו/1955.

ה

ניתן היום, א' בסיון תשי"ז (31.5.1957).